

KATEDRA GERMANISTIKY
Průběh obhajoby diplomové práce

Autor: Barbora Saňáková

Titul (německy): Das sprachliche Weltbild der Elemente Wasser und Feuer im Deutschen und im Tschechischen. – The Linguistic Symbol of Water and Fire in German and Czech

Konzultant: prof. PhDr. Libuše Spáčilová, Dr.

Oponent: Mgr. Michaela Kaňovská, Ph.D.

Témata pro obhajobu, průběh obhajoby:

- 1) Vysvětlíte podrobněji termíny *lexikalisierte Metapher* und *neue Metapher*. Uveďte příklady, pokud možno ze slovních polí *Wasser* a *Feuer*.
- 2) Souvisí pojem *Lexik* opravdu s disciplínou (s. 23)?
- 3) Jaké rétorické figury kromě zmíněných tropů znáte?
- 4) Vysvětlíte podstatu termínu *konzeptuelle Motivation*.
- 5) Nabízí se otázka, proč nebyly rozebrány dvě české básně o vodě. Nevyplynulo z nich nic pro jazykový obraz vody?
- 6) Na s. 43 je uvedeno, že významy vody nalezené v Grimmově slovníku se těm dnešním podobají, což znamená, že nejsou totožné. V čem se liší? Došlo ke změnám významu?
- 7) Je správná interpretace frazému *einen hohen Wasserfall haben* na s. 48 *lange Beine = Wasserfall*? Považuje diplomantka frazém *utopit někoho na lžici vody* ekvivalentní se rčením *ein Herz aus Stein haben* (s. 44)? Je správná interpretace frazému *er kocht nur mit Wasser* jako „jemand ist nicht besser als die andere“? Souvisí frazém *eine Hand wäscht die andere* s otázkou hygieny, jak je uvedeno (s. 54)? Je správné, že se adjektivum *heiß* spojuje s nevědomostí?
- 8) Pojednejte prosím o druzích motivace u analyzovaných frazémů. V teoretické části byla motivace popsána, v praktické části analýza motivace, příp. souhrnná zpráva o motivaci analyzovaných frazémů chybí.
- 9) Součástí zkoumání jazykového obrazu určitého jevu je také zkoumání kolokací, které jsou na str. 27 chápány jako „sémantické souvislosti“. Jaké další významy má tento termín a jsou jinak chápány kolokace také důležité pro zkoumání jazykového obrazu světa?
- 10) V praktické části bakalářské práce jsou uvedeny příklady na výskyt zkoumaných prvků, vody a ohně, v poezii, je zde porovnán popis daných slov (včetně jejich etymologie) ve slovnících, jsou rozlišeny případy pozitivního a negativního vnímání vody a ohně a nakonec

je porovnán výskyt frazémů s těmito a s nimi souvisejícími slovy. Tato kapitola je v případě vody rozsáhlejší, protože se rozlišují různá skupenství, různé druhy vodstva a srážek. V případě vody je pozornost věnována nejen zdrojové, výchozí oblasti metafor, ale také oblasti cílové (frazémy označující lidské povahové vlastnosti, vztahující se k času, spánku aj., str. 51-54), u ohně je toto stručně a jen obecně zmíněno až v závěru (pozitivní jevy, emoce, str. 75). Kapitola 4.b.IV „Rund herum nur Wasser“ (str. 51-55) je tak ale nesourodá, protože některé body se týkají zdrojových oblastí (např. spojení se slovesy *schwimmen* a *waschen* v přeneseném významu), jeden bod typu frazémů (přísluví, str. 52). Zde nejsou cílovými oblastmi „hygiena“ (*eine Hand wäscht die andere*) nebo „plavání“ (*im Geld schwimmen*, str. 54).

11) K porovnání německých a českých frazémů: Nejsou mezi německými a českými frazémy se slovy *Wolke(n)* / *mrak(y)*, *oblak(a)* (srov. str. 49) žádné úplné nebo částečné ekvivalenty? (Spolehlivější oporou pro porovnání by byl *Německo-český slovník frazeologismů a ustálených spojení*, Heřman aj. 2010.)

Diplomand/diplomandka představila svoji práci a odpověděla na otázky a připomínky uvedené v posudcích a zodpověděl/a otázky položené u obhajoby ad hoc.

Výsledná známka po obhajobě: C (2,0) velmi dobře

Datum obhajoby: 25.8.2015

Prohlášení konzultanta:

Potvrzuji svým podpisem, že výše uvedená kvalifikační práce je plně v souladu s pravidly stanovenými pro kvalifikační práce a nejedná se dle systému Theses.cz o porušení autorských práv.

Odůvodnění:

Na základě kontroly vysokoškolských klasifikačních prací systémem Theses.cz nebyla u výše uvedené práce zjištěna taková shoda s jinými pracemi, dokumenty nebo texty, která by zakládala důvodné podezření z porušování autorských práv.

Datum: 25.8.2015

Podpis konzultanta (jen v tištěné verzi):